

7/756 -3-
30K ACELE SURELİ
300

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 2814
KONU : Yazılı Soru Önergesi

ANKARA
17 KASIM 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. MHP Grubunun 27.11.1999 tarihli faksı.

İlgide kayıtlı yazıda, Muğla Milletvekili Hasan ÖZER'e ait, 7/756-2240 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin, Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalf
Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKİ: 1 Adet Önerge (2 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği İçin:

-T.B.M.M Başkanlığına

Bilgi İçin:

-Başbakanlığa

Muğla Milletvekili Hasan ÖZYER'in yazılı soru önergesinde yer alan bakanlığımızla ilgili sorular ve bunlara ait cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

SORU 1- Bakanlığınız tarafından Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi ile işbirliğine gidilip yeni pazarlar bulunması ve eski pazarların tekrar kazanılması konusunda bir çalışma yapılmaktamıdır?

CEVAP 1-Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi (İGEME); her yıl altışar aylık dönemler itibariyle yıllık çalışma programını belirlemekte ve bu çerçevede çalışmalarını belirli bir disiplin içinde yürütmektedir. Soruyla ilgili olarak bu faaliyetlerin kapsamında; Dış Pazar Araştırmaları ve Ülke Raporları yer almaktadır. Her yıl dönüşümlü olarak programa alınan ürünler itibariyle dış pazar araştırmaları yapılarak ihraç imkanları ortaya konulmaktadır. Ayrıca yine programa alınan ülkeler itibariyle de o ülke ile hangi ürünlerde ticaret potansiyeli yaratılabileceği araştırılmaktadır. Bakanlığımız, kurum yönetiminde temsil edilmekte olup özellikle, ihracat potansiyeline sahip, pazar tıkanıklığı ile karşılaşan tarımsal ürünlere ilişkin yeni pazar bulunması veya mevcut pazarların geliştirilmesi amacıyla pazar araştırmalarının kurumun çalışma programına alınması hususunda işbirliği yapmaktadır. Örneğin 1999 yılı ilk altı ayında tarımsal ürünlerden; dondurulmuş meyve sebze, zeytinyağı, kesme çiçek, kuru ve sert kabuklu meyveler ve unlu mamuller konusunda dış pazar araştırmaları yapılmış, yaş meyve sebze el kitabı hazırlanmıştır. Ayrıca ihraç pazarlarımızın çeşitlendirilmesi amacıyla; Kazakistan, Macaristan, Çin ve Hong Kong, İsrail ve Bulgaristan'a yönelik pazar bilgilerini içeren çalışmalar yapılmıştır.

Bakanlığımız çalışmalarında da konu kapsamında yer aldığı sürece Dış Ticaret Müsteşarlığı ve İGEME uzmanları ile işbirliği yapılmakta ve bilgi iletimi sağlanmaktadır. Ayrıca Bakanlığımıza intikal eden ve ihracat sorunlarını içeren konularda da söz konusu kurumlardan görüş/bilgi alınmakta veya çözüm tamamen bu kurumların insiyatifinde ise işbirliği cihetine gidilmektedir. Tarımsal ürünlere ilişkin dış ticaret politikalarının hazırlanmasında da Dış Ticaret Müsteşarlığı'na Bakanlığımız görüşü iletilmektedir. Yakın zamana kadar Bakanlığımız bünyesinde toplanarak işlevini sürdüren ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinin de katıldıkları "Tarımsal Ürünler Dış Ticaret Komitesi" nin tekrar faaliyete geçirilmesi ile söz konusu işbirliğin daha gerçekçi kılınması mümkün olabilecektir.

SORU 2- Dünyada yaş meyve sebze ihracatında ihracat maddesinin çabuk bozulması nedeniyle, devlet yardımları devreye girmekte ve alış verişin nakde dönüşmesi hızlandırılmaktadır. Geçmişte de ülkemizde uygulandığı üzere domates ihracatçısına navlun ücretinin bir kısmının ödenerek bu sorunların aşılması konusunda bakanlığınızca ne gibi bir çalışma yapılmaktadır?

CEVAP 2-Bilindiği üzere, iç talep fazlasının değerlendirilmesi ve ihracat potansiyelinin artırılmasını teminen domates ihracatına geçmiş yılların çeşitli dönemlerinde ihracat iadesi yardımı sağlanmıştır. Son olarak 1998 yılı içerisinde 23 Nisan-20 Mayıs tarihleri arasında 100\$/ton, 21 Mayıs-20 Haziran tarihleri arasında 50\$/ton ihracat iadesi ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızca, Dış Ticaret Müsteşarlığı'na yazılan 02.09.1999 tarih ve 2059 sayılı yazıda; Ülkemizde 1999/2000 üretim sezonunda özellikle domates üretiminde önemli

artış olmuştur. Yaklaşık 8,4 milyon tonu geçeceği tahmin edilen domates üretiminin iç taleple ve normal yollarla yapılacak ihracatla tüketilmesi mümkün görülmemektedir. Bu itibarla içinde bulunduğumuz dönemde bu ürünün pazarlamasında ve stoklanmasında sorunlar meydana gelecektir.

Bilindiği gibi domatesin yapısı itibariyle stoklanmasının çok zor ve ancak sınırlı sürede olması bu ürünün kısa zamanda pazarlanmasını zorunlu kılmaktadır. Pazarlanmaması halinde önemli miktarda ekonomik kayıp oluşacak, ayrıca üretici de mağdur olacaktır. Bu nedenle, domates ihracatının teşvik edilmesine lüzum bulunmaktadır.

Sübvansiyonlu dünya piyasalarında ülkemiz ürünü domatesin ihraç edilebilmesi için, GATT Tarım Anlaşması kuralları da dikkate alınarak, ihraç edilecek her ton domates için 18 ABD Doları ihracat iadesinin verilmesi hususu bildirilmiştir.

322